

Ajuga reptans 'Valfredda'

Nomenclatuur/etymologie

De cultivar 'Valfredda' is een naam die is gegeven aan een specifieke selectie van de soort *Ajuga reptans*. De naam is afkomstig uit Italië, waar de cultivar vandaan komt. *Ajuga* is een geslachtsnaam waarvan de etymologie onzeker is, mogelijk afgeleid van het Griekse *a* (zonder) en *jugum* (juk), wat zou verwijzen naar de afwezigheid van een bovenlip op de bloem bij sommige soorten, hoewel dit bij *Ajuga reptans* niet het geval is. De soortnaam *reptans* is Latijn en betekent 'kruipend', wat verwijst naar de groeiwijze van de plant, die zich verspreidt door middel van uitlopers (stolonen).

'Valfredda' is een fantasienaam en is vaak ook bekend onder de handelsnaam 'Chocolate Chip' in de Verenigde Staten.

Foto: Peter Hellings

Taxonomie

De taxonomische indeling van *Ajuga reptans* 'Valfredda' is als volgt:

- Rijk: Plantae (Planten)
- Orde: Lamiales
- Familie: Lamiaceae (Lipbloemenfamilie)
- Geslacht: *Ajuga*
- Soort: *Ajuga reptans*
- Cultivar: 'Valfredda'

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Synoniemen

De meest voorkomende synoniemen en handelsnamen voor *Ajuga reptans* 'Valfredda' zijn:

- *Ajuga* 'Chocolate Chip'
- *Ajuga reptans* 'Chocolate Chip'
- *Ajuga tenorii* 'Valfredda'
- *Ajuga tenorii* 'Chocolate Chip'
- Zenegroen (Nederlandse naam)

Variëteiten en cultivars

Ajuga reptans is een populaire bodembedekker met vele cultivars, elk met unieke blad- en soms bloemkenmerken. Enkele bekende cultivars zijn:

- *Ajuga reptans* 'Alba' (witte bloemen)
- *Ajuga reptans* 'Atropurpurea' (donkerpaars-bronskleurig blad)
- *Ajuga reptans* 'Black Scallop' ('Binblasca') (glanzend, bijna zwart blad)
- *Ajuga reptans* 'Bronze Beauty' (donker bronskleurig blad)
- *Ajuga reptans* 'Burgundy Glow' (driekleurig blad: crème, roze-bordeaux en donkergroen)
- *Ajuga reptans* 'Catlin's Giant' (bronsgroen blad, grotere bloemaren)
- *Ajuga reptans* 'Chocolate Chip' (synoniem voor 'Valfredda', klein, smal chocoladebruin blad)
- *Ajuga reptans* 'Dixie Chip' (gevekt driekleurig blad)
- *Ajuga reptans* 'Mahogany' (diep mahonie-roodpaars blad)
- *Ajuga reptans* 'Metallica Crispa' (donkergroen-paars gekruld blad)
- *Ajuga reptans* 'Pink Elf' (roze bloemen)
- *Ajuga reptans* 'Pink Lightning'
- *Ajuga reptans* 'Purple Brocade' (dikke, paarsachtige bladeren met een gebroken textuur)
- *Ajuga reptans* 'Purple Torch' (lavendelkleurige bloemaren)
- *Ajuga reptans* 'Rubra'
- *Ajuga reptans* 'Silver Carpet' (bont blad met groen en crème)
- *Ajuga reptans* 'Toffee Chip' (bont blad en dwergformaat)
- *Ajuga reptans* 'Variegata' (groen blad met crèmekleurige randen)

Familie

Ajuga reptans 'Valfredda' behoort tot de familie van de *Lamiaceae*, oftewel de Lipbloemenfamilie. Deze familie staat bekend om zijn vierkante stengels en tweelippige bloemen.

Hoogte

De hoogte van *Ajuga reptans* 'Valfredda' is relatief laag. Het bladerdek blijft doorgaans tussen de 5 en 10 cm hoog. De bloemaren die boven het blad uitsteken, bereiken een hoogte van ongeveer 10 tot 20 cm, soms tot 25 cm.

Bloemkleur

De bloemen van *Ajuga reptans* 'Valfredda' zijn meestal helder *blauw* tot *violetblauw* of *paarsblauw*.

Bladkleur

Het bladmateriaal is een van de meest opvallende kenmerken van 'Valfredda'. Het is *chocoladebruin* of *paarsachtig chocoladebruin*, smal en klein. De kleur is het meest intens op een standplaats met voldoende zonlicht. De bladeren zijn over het algemeen *wintergroen*.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van *Ajuga reptans* 'Valfredda' valt meestal in het *late voorjaar* tot de *vroege zomer*, ruwweg van *mei* tot *juni*. Sommige bronnen noemen april als start.

Standplaats

Deze cultivar gedijt het beste in de *halfschaduw* of *schaduw*. Hij verdraagt wel volle zon, maar de grond mag dan niet uitdrogen om bladverbranding te voorkomen. De ideale grond is *humusrijk*, *vochtig* maar *goed waterdoorlatend*. De plant is zeer tolerant ten aanzien van de meeste grondsoorten, inclusief klei, veen en zand. Het is ook opmerkelijk dat *Ajuga reptans* 'Valfredda' zwarte walnoot-tolerantie (tegen de giftige stof juglone) kan verdragen.

Herkomst

De soort *Ajuga reptans* is inheems in een groot deel van Europa en is ook te vinden in delen van Noord-Afrika en Azië. De cultivar 'Valfredda' zelf is afkomstig uit *Italië*.

Soort gewas

Ajuga reptans 'Valfredda' is een *vaste plant (herbaceous perennial)* en wordt veel gebruikt als *bodembedekker* vanwege zijn kruipende, matvormende groeiwijze. Het is ook geschikt voor rotstuinen en containers.

Vermeerderingswijze

De meest gebruikelijke en effectieve manier om *Ajuga reptans* 'Valfredda' te vermeerderen is door middel van *deling* van de plant, bij voorkeur in het late najaar of vroege voorjaar. De plant vormt ook uitlopers (*stolonen*), waaraan nieuwe plantjes ontstaan die men kan afnemen en verplanten.

Klimaatzone

Ajuga reptans 'Valfredda' is een winterharde plant en wordt doorgaans ingedeeld in USDA winterhardheidszones 4 tot 9. Dit betekent dat hij bestand is tegen temperaturen tot ongeveer -34 °C. In Europa valt hij vaak in de RHS hardheidszones H5 tot H7.

Insecten

De bloemen van *Ajuga reptans* 'Valfredda' trekken verschillende insecten aan en worden beschouwd als een *bijen*- en *vlinderplant*. Het is een waardevolle bron van nectar in het voorjaar. De plant wordt over het algemeen als *hert*- en *konijnbestendig* beschouwd.

Bronvermelding

- <https://www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder/PlantFinderDetails.aspx?taxonid=254287&isprofile=0&>
 - <https://www.pleasantrunnursery.com/plant-name/Ajuga-reptans-Chocolate-Chip>
 - <https://www.rhs.org.uk/plants/378358/ajuga-tenorei-valfredda/details>
 - <https://www.northshoreplantclub.com/plant?ID=968>
 - <https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:77262093-1>
 - <http://www.theplantlist.org/tpl1.1/record/kew-5385>
 - <https://hessenhof.nl/en/plants/ajuga-reptans-valfredda-ajurepva>
 - <https://esveld.nl/a/product/ajuga-tenorii-valfredda-chocolate-chip/>
 - <https://vasteplant.be/catalog/index.cfm?fuseaction=DETAIL&TREFNAAM=AJVALF>
 - <https://www.willaert.be/nl/plant/ajuga-reptans-chocolate-chip-valfredda/ajrcchip>
 - <https://hermie.com/nl-nl/201810551/ajuga-tenorii-valfredda-pot-9x9-cm>
 - <https://border.nl/product/ajuga-tenorei-valfredda/>
 - <https://pietersplanten.nl/planten/ajuga-kruipend-zenegroen/ajuga-reptans-valfredda/>
 - <https://plantdetectives.com/pages/the-ajuga-guide>
 - <https://www.darwinperennials.com/Products/ClassInfo/?ph1=1508>
 - <https://www.theplantcompany.co.nz/cm-ajuga-reptans-varieties>
 - <https://plants.ces.ncsu.edu/plants/ajuga-reptans/>
 - <https://www.gardeningsouthafrica.co.za/10-groundcovers/bugle-flower-bugleweed-carpetweedajuga-reptans-cultivars>
 - <https://www.rhs.org.uk/plants/ajuga>
-

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	Cultivar van <i>Ajuga reptans</i> , naam komt uit Italië. <i>Reptans</i> betekent 'kruipend'. Bekend als 'Chocolate Chip'.
Taxonomie	Rijk: Plantae, Familie: Lamiaceae, Geslacht: <i>Ajuga</i> , Soort: <i>Ajuga reptans</i> , Cultivar: 'Valfredda'.
Synoniemen	<i>Ajuga</i> 'Chocolate Chip', <i>Ajuga reptans</i> 'Chocolate Chip', <i>Ajuga tenorii</i> 'Valfredda', <i>Ajuga tenorii</i> 'Chocolate Chip', Zenegroen.
Variëteiten en cultivars	'Alba', 'Atropurpurea', 'Black Scallop', 'Bronze Beauty', 'Burgundy Glow', 'Catlin's Giant', 'Dixie Chip', 'Mahogany', 'Metallica Crispa', 'Pink Elf', 'Pink Lightning', 'Purple Brocade', 'Purple Torch', 'Rubra', 'Silver Carpet', 'Toffee Chip', 'Variegata', etc.
Familie	Lamiaceae (Lipbloemenfamilie).
Hoogte	Blad: 5-10 cm, Bloemaar: 10-20 (tot 25) cm.
Bloemkleur	Blauw, violetblauw of paarsblauw.
Bladkleur	Chocoladebruin of paarsachtig chocoladebruin, wintergroen.
Bloeiperiode	Laat voorjaar tot vroege zomer (mei-juni, soms april).
Standplaats	Halfschaduw of schaduw, verdraagt zon indien grond vochtig blijft. Vochtige, humusrijke, goed waterdoorlatende grond.
Herkomst	De cultivar is afkomstig uit Italië; de soort <i>Ajuga reptans</i> is inheems in Europa, Noord-Afrika en Azië.
Soort gewas	Vaste plant (<i>herbaceous perennial</i>), bodembedekker.
Vermeerderingswijze	Door deling (late herfst/vroege lente) of via de uitlopers (<i>stolonen</i>).
Klimaatzone	USDA zone 4 tot 9.
Insecten	Trekt bijen en vlinders aan; is hert- en konijnbestendig.